

**VLAAMSE
GEMEENSCHAPSCOMMISSIE**

DE RAAD

ZITTING 2022-2023

Nr. 3

INTEGRAAL VERSLAG

Vergadering van vrijdag 28 oktober 2022

Ochtendvergadering

INHOUD

BERICHTEN VAN VERHINDERING3

MEDEDELINGEN3

VRAGEN OM UITLEG (R.v.O., art. 59)

- van de heer Mathias Vanden Borre aan de heer Pascal Smet, collegelid bevoegd voor
Cultuur, Jeugd, Sport en Gemeenschapscentra, betreffende het jeugdwerk in Brussel

Sprekers: Mathias Vanden Borre – Pascal Smet, collegelid

- van de heer Mathias Vanden Borre aan de heer Pascal Smet, collegelid bevoegd voor Cultuur, Jeugd, Sport en Gemeenschapscentra, betreffende de uitval van jongeren bij sportorganisaties en -clubs

Sprekers: Mathias Vanden Borre – Pascal Smet, collegelid

- van mevrouw Bianca Debaets aan de heer Sven Gatz, collegelid bevoegd voor Onderwijs en Scholenbouw, over de energiekosten voor scholen in het Nederlandstalig onderwijs in Brussel

Sprekers: Bianca Debaets – Gilles Verstraeten – Sven Gatz, collegelid

- van de heer Gilles Verstraeten aan de heer Sven Gatz, collegelid bevoegd voor Onderwijs en Scholenbouw, betreffende de impact van de energiecrisis op de zwemlessen

Sprekers: Gilles Verstraeten – Sven Gatz, collegelid

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

VRAGEN OM UITLEG (R.v.O., art. 59)

- van de heer Fouad Ahidar aan de heer Sven Gatz, collegelid bevoegd voor Onderwijs en Scholenbouw, betreffende de subsidies om het fenomeen van lege brooddozen op school tegen te gaan

Sprekers: Hilde Sabbe – Gilles Verstraeten – Sven Gatz, collegelid

- van de heer Gilles Verstraeten aan de heer Sven Gatz, collegelid bevoegd voor Onderwijs en Scholenbouw, over het proefproject met taaltutoren in het Technisch Instituut Don Bosco

Sprekers: Gilles Verstraeten – Sven Gatz, collegelid

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

SAMENGEVOEGDE ACTUALITEITSVRAGEN (R.v.O., art. 60, 5, b)

van mevrouw Bianca Debaets aan de heer Sven Gatz, collegelid bevoegd voor Onderwijs en Scholenbouw, betreffende de Brusselpremie voor leerkrachten

van mevrouw Els Rochette de uitspraken van Vlaams minister van Onderwijs Ben Weyts

Sprekers: Bianca Debaets – Hilde Sabbe – Gilles Verstraeten – Pepijn Kennis – Sven Gatz, collegelid

BIJLAGEN

TREFWOORDENREGISTER

3de vergadering

Vergadering van vrijdag 28 oktober 2022

OCHTENDVERGADERING

De vergadering wordt om 9.38 uur geopend.

Voorzitter: de heer Fouad Ahidar

BERICHTEN VAN VERHINDERING

De voorzitter: Mevrouw Khadija Zamouri en mevrouw Carla Dejonghe zijn verontschuldigd.

MEDEDELINGEN

De voorzitter: Bij brief deelt de voorzitter van de Kamer van Volksvertegenwoordigers mee dat de Kamer van Volksvertegenwoordigers zich ter vergadering van 11 oktober 2022 heeft geconstitueerd. Bij brief deelt de voorzitter van de Senaat mee dat de Senaat zich ter vergadering van 11 oktober 2022 heeft geconstitueerd.

VRAGEN OM UITLEG (R.v.O., art. 59)

Jeugdwerk in Brussel

De heer Mathias Vanden Borre (N-VA): Op 21 oktober 2022 was het de Dag van de Jeugdbeweging, die vorm krijgt door honderden acties en evenementen verspreid over heel Vlaanderen en Brussel. Vooral in Brussel zijn jeugdbewegingen in opmars, met helaas als gevolg dat er wachtlijsten ontstaan en een tekort aan infrastructuur optreedt.

Zo lazen we in de Beleidsverklaring 2022-2023 dat het jeugdwerk “*een grote nood aan materiaalopslagruimte*” signaleerde. Het College stelt volgens de Beleidsverklaring een grote ruimte ter beschikking maar lichtte die passage niet toe tijdens de bespreking ervan in de plenaire vergadering.

Deze week berichtten de media dat de Brusselse Jeugdraad en de jeugdbewegingen een oplossing hebben gevonden voor hun gebrek aan opslagruimte, met name de kelders van Thurn & Taxis. De N-VA is alvast positief over het initiatief, dat ervoor zorgt dat jeugdbewegingen in hun eigen lokalen meer plaats kunnen bieden voor activiteiten.

Eveneens in de pers konden we lezen dat de Brusselse Zeescouts een nieuw volwaardig lokaal krijgen op hun terrein in de Haven van Brussel. De VGC zal helpen bij de bouw van een modulaire houtbouw.

Zijn de kelders van Thurn & Taxis de “*grote ruimte*” waarvan sprake in de Beleidsverklaring? Zo ja, kunt u meer toelichting geven? Hoeveel bedragen de huurkosten en wie betaalt ze? Hoeveel vierkante meter staat ter beschikking van de jeugdbewegingen? Hoeveel jeugdbewegingen zullen gebruikmaken van de opslagruimte?

Kunt u meer toelichting geven over het nieuwe lokaal voor de Brusselse Zeescouts? Hoeveel kost het project en in welke mate ondersteunt de VGC het financieel?

Hoeveel jeugdbewegingen subsidieert de VGC ondertussen? Hoeveel leden hebben ze? Hoeveel kandidaat-leden staan er op de wachtlijsten? Welke maatregelen onderneemt de Jeugddienst samen met de jeugdbewegingen om de wachtlijsten weg te werken?

Een aantal jaar geleden vond de Week van het Brusselse Jeugdwerk plaats. Gedurende een week werd het jeugdwerk in Brussel in de kijker gezet. Het was een samenwerking tussen het jeugdwerk en de Jeugddienst van de VGC. Welke activiteiten en/of evenementen organiseert de Jeugddienst dit jaar n.a.v. de Dag van de Jeugdbeweging?

Collegelid Pascal Smet: De VGC huurt sinds 1 juni 2022 een opslagruimte op de site van Thurn & Taxis. Het gaat om een ruimte van 60m². De huurkosten bedragen 3.000 euro op jaarbasis. Het contract loopt in eerste instantie tot eind augustus 2025, maar is verlengbaar.

Met de huur van deze ruimte wilde de VGC inspelen op de nood aan bijkomende opslagruimte voor kampmateriaal. In samenspraak met de stadsondersteuners van de Chiro- en scoutsgroepen wordt de ruimte optimaal ingedeeld op maat van de jeugdorganisaties. Er werd begin juli 2022 al een aantal rekken geplaatst. De vzw FIX zorgt tegen eind deze maand nog voor op maat gemaakte rekken voor groot materiaal zoals sjobalken.

De ruimte wordt kosteloos ter beschikking gesteld aan door de VGC erkende jeugdorganisaties in Brussel. Het gaat om jeugdbewegingen uit de onmiddellijke omgeving. Scouts en Gidsen Molenbeek en Chiro Jijippeke waren de eerste jeugdbewegingen die er materiaal opsloegen. Andere organisaties zijn op de hoogte en brengen in kaart welk materiaal ze graag zouden opslaan. Bedoeling is om de 60m² maximaal te benutten.

Alle jeugdorganisaties die materiaal stockeren in de ruimte krijgen een unieke code waarmee ze de ruimte binnen kunnen. Zo bestaat er een opvolging van welke groepen de ruimte betreden. Dit gebeurt in samenspraak tussen de VGC-Jeugddienst en de stadsondersteuners van de Chiro- en Scoutsgroepen in Brussel.

Roodbaard, de Brusselse Zeescouts, is ontstaan in 2006 en was de eerste jeugdbeweging die in Brussel inzette op nautische activiteiten. De Zeescouts tellen op dit moment 71 leden en zijn al een tijd op zoek naar een vaste uitvalsbasis en voldoende lokalen om hun werking uit te bouwen.

De subsidie aan de Zeescouts bedraagt 15.353 euro. Met deze subsidie werden reeds enkele noodzakelijke werken uitgevoerd. Het terrein werd genivelleerd, er werd een fundering voorzien en er werden tweedehands zee- en werfcontainers geplaatst die als stockageruimte dienstdoen.

5 jaar later blijkt dat er een bijkomende investering in de Zeescouts nodig is om haar werking verder uit te bouwen. De Zeescouts heeft daarom beslist om onder begeleiding van een

architectenbureau te streven naar een volwaardige invulling van de terreinen door volgende ingrepen:

- Er wordt een volledig nieuw moduleerbaar vergaderlokaal gebouwd. Het gaat om een verwarmde, geïsoleerde ruimte van 60m². Deze ruimte dient niet alleen voor vergaderingen, maar zal ook ingezet worden voor activiteiten voor verschillende leeftijdsgroepen.
- Op de huidige containers wordt nieuwe dakbedekking geplaatst. Zo kunnen ze dienen als volwaardige stockageruimte.

Via het steuncomité van de scoutseenheid vzw BOS vraagt de Zeescouts een investeringssubsidie aan de VGC voor de realisatie van de werken. Het restbedrag van de vorige subsidie wordt gebruikt om de bestaande containers af te werken tot waterdichte stockageruimtes. De VGC kende intussen ook een nieuwe subsidie van 144.000 euro toe waarmee een nieuw vergaderlokaal gebouwd zal worden. Dit moet de Zeescouts in staat stellen om ook in slechte weersomstandigheden activiteiten te organiseren en op langere termijn een duurzame werking uit te bouwen. De nieuwe lokalen openen nog voor de zomer van 2023.

Het jeugdbeleid van de VGC erkent en subsidieert in 2022 achtentwintig jeugdbewegingen. Het gaat over groepen van Chirojeugd Vlaanderen, FOS Open Scouting, IJD, Jeugdbond voor Natuur en Milieu, KAJ, Mooss, Scouts en Gidsen Vlaanderen. Samen hebben zij afgerond 2.400 leden. De Administratie heeft weet van 5 groepen die voor specifieke leeftijdsgroepen een tijdelijke ledenstop hanteren. De jeugdbewegingen nemen deze beslissing voornamelijk omdat ze niet altijd over voldoende leiding beschikken om de activiteiten op een kwalitatieve manier te laten verlopen. De jeugddienst volgt deze evoluties op door regelmatig contact op te nemen met de stadsondersteuners van Chiro en Scouts om de vinger aan de pols te houden en te ondersteunen waar nodig. In het verleden werd op deze manier ingezet op onder andere wervingsacties voor leiding voor specifieke groepen, werving van leden voor de Akabe-groep enz.

De Week van het Brusselse Jeugdwerk heeft de samenwerking tussen de jeugdbewegingen en de VGC jeugddienst sterker gemaakt. Een medewerker van de jeugddienst trekt mee de stuurgroep van vrijwilligers die instaat voor de Brusselse Dag van de Jeugdbeweging. De voorbije jaren werden verschillende initiatieven genomen om de Dag van de Jeugdbeweging in Brussel extra cachet te geven:

- Traditiegetrouw is er een ontbijtactie aan het Centraal Station.
- De Week van het Brusselse Jeugdwerk werd afgesloten met een fuif op de Nacht van de Jeugdbeweging. Dit en vorig jaar werd die georganiseerd in jeugdhuis T'Ongeluk in Ganshoren.
- Sinds de Week van het Brusselse Jeugdwerk wordt er een afzonderlijke communicatie gedaan naar de Nederlandstalige scholen in Brussel om de Dag van de Jeugdbeweging extra in de verf te zetten en scholen aan te zetten hieraan deel te nemen. Naast de ondersteuning van de stuurgroep, staat de VGC jeugddienst onder andere in voor de logistieke en financiële ondersteuning van de Dag en Nacht van de Jeugdbeweging. Daarvoor wordt ongeveer 3000 euro voorzien.

De heer Mathias Vanden Borre (N-VA): Ik probeer al sinds het begin van de legislatuur om het beleid op een positieve manier aan te sporen meer aandacht te schenken aan onze jeugdbewegingen en de activiteiten die op poten worden gezet om hen te ondersteunen. Ik vind het dan ook fijn dat dit thema in de pers verschijnt. Dat verdient een pluim. Het zorgt

ervoor dat meer jongeren zich aangesproken voelen om een activiteit bij een jeugdbeweging op te nemen. Een jeugdbeweging is iets waar iedere jongere van zou moeten kunnen proeven.

Ook Vlaanderen blijft op jeugdbewegingen inzetten. De Vlaamse Regering heeft een subsidie van 11 miljoen euro toegekend aan vierenvestig projecten waarvan drie in Brussel. Ook organisaties zoals Kuumba vzw in Ukkel en Anderlecht krijgen mooie bedragen om hun werking te verbeteren.

U zegt dat de Brusselse jeugdbewegingen momenteel 2.400 leden tellen. Dat is een mooi aantal, maar ik val er niet meteen van achterover. Ik wil u aansporen om de vergelijking te maken met andere grote steden. Hoe verhoudt Brussel zich tot die steden? We moeten altijd naar boven kijken en leren van steden die het beter doen om het jeugdwerk in Brussel te versterken en te laten groeien.

– *Het incident is gesloten.*

Uitval van jongeren bij sportorganisaties en -clubs

De heer Mathias Vanden Borre (N-VA): In veel Europese landen geven jongeren sport op door gebrek aan motivatie, problemen op school, een bijbaan of verschillende interesses. Sport Vlaanderen nam, na een analyse van de drop-outcijfers bij de sportfederaties, enkele tendensen waar. Zo steeg de drop-out bij sporters van 10 tot 19 jaar in Vlaanderen en Brussel de voorbije jaren: van 51.441 (14,7 %) jongeren in 2018 naar 60.885 (16,6 %) in 2021. De drop-out van die leeftijdscategorieën is het grootst in grootsteden, zoals Brussel, met maar liefst 22,3 % in 2021. Daarnaast is het drop-out percentage bij meisjes 20 % en bij jongens 14 %. Het totale drop-out-percentage van 19-jarigen is bij meisjes 29 % en bij jongens 20 %. Het drop-outpercentage neemt dus toe met de leeftijd.

Sportclubs die tieners verliezen, verliezen helaas ook toekomstige trainers, bestuurders, vrijwilligers of leiders die de club draaiende houden en mee helpen groeien. Met het project ‘*Geef tieners een stem*’ wil Sport Vlaanderen ervoor zorgen dat er mét tieners gesproken wordt in plaats van over tieners. Op die manier kunnen tieners aangeven wat er goed of net niet goed loopt tijdens een training of in de clubwerking. Want alleen als je weet wat leeft bij tieners in een sportclub of trainingsgroep, kan je hier als tienerbegeleider op inspelen en hen aan je club binden. Samen met praktijkexperts, sportfederaties en sportclubs heeft Sport Vlaanderen tools ontwikkeld waarmee trainers, jeugdsportbegeleiders, aanspreekpersonen integriteit (api) of federatiemedewerkers met tieners in gesprek leren gaan. Binnen het project worden ook specifieke tools voor meisjes ontwikkeld. De tools zijn gebaseerd op het onderzoek van het Europese Erasmus+Sport project ‘*Keep Youngsters Involved*’. Het project zocht de voorbije jaren naar oplossingen om de uitval van jongeren in sportbewegingen te voorkomen en jongeren bij sport en beweging te betrekken.

In het bestuursakkoord van deze meerderheid wordt onderstreept dat sportverenigingen een essentieel onderdeel vormen van het sociaal weefsel van onze stad. Hoe zit het bij met de uitval van jongeren in de Brusselse sportorganisaties en -clubs? Zijn het College en de diensten van de VGC op de hoogte van het project ‘*Geef tieners een stem*’ van Sport Vlaanderen om uitval van jongeren bij sportorganisaties tegen te gaan? Zijn er Brusselse sportorganisaties die de instrumenten van het project toepassen? Welke ondersteuning biedt

de VGC-Sportdienst aan sportorganisaties en -clubs om de uitval van jongeren tegen te gaan? Is er speciale aandacht voor de uitval van meisjes?

Collegelid Pascal Smet: Sport Vlaanderen monitort via haar kennisplatform de ledenuitval bij de gesubsidieerde Vlaamse sportfederaties. De Brusselse gemeentes hebben een beduidend hogere uitval dan de Vlaamse provincies en andere grootsteden zoals Antwerpen en Gent. Het Brussels gemeentegemiddelde scoort beduidend hoger dan elke Vlaamse provincie. Ook de Brusselse randgemeentes scoren slechter dan bijvoorbeeld een gemiddelde Vlaamse centrumstad.

Toch is het belangrijk te benadrukken dat deze cijfers zich richten op aangesloten leden bij de Vlaamse sportfederaties. Deze populatie dekt echter niet de volledige omvang van de jeugdleden bij VGC-erkende sportclubs. Vlaamse sportfederaties zijn ook ondervertegenwoordigd binnen het Brussels sportclublandschap. Dit heeft bijvoorbeeld als gevolg dat Nederlandstalige competitieporters vaak verre verplaatsingen moeten maken, wat de kans op uitval alleen maar groter maakt. Ook is het een algemeen gegeven dat de uitval van jeugdleden stijgt naarmate de verstedelijking van een gebied toeneemt. Stedelijke uitdagingen zoals armoede, diversiteit en taal zijn factoren die uitval binnen de klassieke sportorganisaties en -clubs in de hand werken.

Sinds 1 september 2022 sloot de Vlaamse Gemeenschapscommissie convenanten af met zes jeugdsportclubs. Deze sportclubs zijn gekenmerkt door hun grootte en hun sociaal sportief karakter. Binnen dit professionaliseringstraject wordt de uitval van jeugdleden systematisch opgevolgd. Momenteel is het nog te vroeg om hier resultaten uit te trekken.

Op 14 september 2022 vond het lanceringsmoment van de campagne ‘Geef tieners een stem’ plaats. Enkel erkende Vlaamse sportfederaties werden hierop uitgenodigd. De VGC-sportdienst was, na aandringen, als enig lokaal bestuur aanwezig. Het uitgangspunt is dat de campagne door de federaties aan hun aangesloten sportclubs wordt bekendgemaakt. De VGC-erkende sportclubs werden echter ook via onze promotiekanalen op de hoogte gebracht.

Momenteel heeft de administratie weet van een atletiekclub die hier effectief mee aan de slag gegaan is. Hun bevindingen met betrekking tot het gebruik van deze instrumenten zullen meegenomen worden binnen een, door de VGC-sportdienst georganiseerd, thematisch intervisiemoment tussen VGC-erkende sportclubs.

De inzet van Brusselse sportclubs om de uitval van jeugdleden tegen te gaan, gaat ruimer dan de aangereikte tools binnen de campagne ‘Geef tieners een stem’. Vanuit het idee dat een kwalitatieve club leidt tot minder uitval neemt de VGC dit ook op in het algemene clubondersteuningsbeleid. Daarnaast worden clubs financieel beloond voor hun inzet om hun werking te verbeteren. Denk aan het voorzien van deskundige sportbegeleiding, het inzetten op vorming, het uitwerken van onthaalbeleid, het aanstellen vertrouwenspersoon en zo voort.

De VGC zet sinds 2016 ook in op de professionalisering van jeugdsportclubs met als doel jeugdleden vleugels te geven om door te groeien in de club. Jeugdleden krijgen een omkadering bij het opnemen van verantwoordelijkheden binnen de sportclub en leveren actief inspraak binnen het clubbeleid. Binnen dit professionaliseringstraject zitten ook twee sportclubs met een exclusieve werking voor meisjes. De populariteit van deze werkingen bevestigt dat er een grote vraag is naar zo’n aanbod. Kwalitatieve omkadering loont.

De heer Mathias Vanden Borre (N-VA): U bevestigt voor een groot deel wat ik in mijn vraagstelling aanhaal. Er is inderdaad veel uitval in Brussel.

Het collegelid bevestigt voor een groot deel wat ik al heb aangehaald in mijn vraag, namelijk dat er veel uitval is in Brussel en dat er uitdagingen zijn, maar het lijkt er niet op dat daar bijzonder veel aan gedaan wordt. Het collegelid zegt dat het probleem groter is dan in andere steden zoals Antwerpen en Gent, maar ik hoor weinig oplossingen. Het collegelid wijst op de armoede, diversiteit en andere grootstedelijke problemen.

Collegelid Pascal Smet: Ook naar een structureel probleem dat als men zich aansluit bij een Vlaamse jeugdsportclub, men dan een verre verplaatsing moet doen. Dat zien veel jongeren niet zitten.

De heer Mathias Vanden Borre (N-VA): Dat zou een mogelijke verklaring kunnen zijn. Het zijn allemaal elementen die verder onderzocht zouden kunnen worden. Er moet nagegaan worden wat de effectieve drempels zijn.

Collegelid Pascal Smet: Daarom hebben we ook zes sportclubs opgestart, die we van nabij gaan opvolgen.

De heer Mathias Vanden Borre (N-VA): Het is goed dat het wordt opgevolgd, maar er moeten ook zo snel mogelijk resultaten volgen. We moeten ervoor zorgen dat jongeren niet uitvallen. Er ligt nog werk op de plank. Ik hoor een aanzet in het antwoord van het collegelid, maar nog geen pasklare oplossing. Ik kom zeker nog terug op dit thema.

– *Het incident is gesloten.*

Energiekosten voor scholen in het Nederlandstalig onderwijs in Brussel

Mevrouw Bianca Debaets (cd&v): Een paar dagen geleden kopte de website *VRT NWS* ‘*Energieprijzen vreten schoolbegroting op*’. Het artikel ging over de noodkreet die de onderwijskoepels aan de Vlaamse Regering richtte naar aanleiding van de uit de hand lopende energieprijzen en de impact die deze hebben op de budgetten van scholen. Er werd onder andere een voorbeeld aangehaald van een middelbare school in Vilvoorde die in 2021 20 % van zijn middelen in de energiekosten stak. Zij ramen dat zij in 2023 59 % van hun budget in de energiefactuur zullen steken.

De energieprijzen zijn in Brussel niet lager dan in Vlaanderen, dus ik kan mij inbeelden dat ook de scholen in Brussel met gelijkaardig bezorgdheden zitten. Investerings in infrastructuur die nodig zijn, zullen op de lange baan geschoven worden en er zal bespaard moeten worden op didactisch materiaal. De scholen zullen immers ergens op moeten besparen.

Is er een schatting gebeurd van de meerkosten die scholen in het Nederlandstalig onderwijs in Brussel moeten ophoesten door de gestegen energiekosten?

Heeft het collegelid weet van Nederlandstalige scholen in Brussel die reeds beslist investeringen uit te stellen of besparingen door te voeren? Kan hij de grootte daarvan inschatten?

Is het collegelid reeds in gesprek gegaan met vertegenwoordigers van de onderwijskoepels in Brussel of met scholen zelf?

Welke maatregelen bestudeert hij – ik neem aan in samenwerking met Vlaanderen – om de energiefacturen voor de Nederlandstalige scholen in Brussel te verlichten? Welk budget trekt hij daarvoor uit?

Heeft het collegelid weet van Nederlandstalige scholen in Brussel die inschreven op de energielening van AGION, dat renteloze kredieten verstrekt?

Is het collegelid in gesprek met andere bevoegde niveaus omtrent deze problematiek? De voorbeelden die de *vrt* aanhaalden, situeren zich in Vlaanderen, maar ik denk dat de problematiek in Brussel gelijklopend is.

De heer Gilles Verstraeten (N-VA): De vraag naar informatie van mevrouw Bianca Debaets is al vrij exhaustief, dus ik kan mij daar bij aansluiten. Net zoals vele andere instellingen zitten ook de scholen momenteel met de handen in het haar wegens de exploderende energiekosten. De scholen hebben het al zo moeilijk gehad met de coronacrisis en nu komt dit er nog eens bovenop.

De vzw FIX renoveert scholen. We hebben recent een bezoek gebracht aan deze vzw met de leden van de Commissie Werk en Economie van het Brussels Parlement. De bedoeling was om de sociale economie van dichterbij te bekijken. De Franstalige collega's waren erg onder de indruk. Het is minder bekend, maar FIX doet ook energie-audits van scholen. Ze bekijken de consumptie en de knelpunten en blijven achteraf ook de energieconsumptie van de scholen verder opvolgen. Dat was in het algemeen al de moeite om te doen, maar zeker in deze tijd is dat essentieel. Veel scholen hebben daar bijkomende vragen over. Ik kan mij dus wel inbeelden dat FIX momenteel overvraagd zal zijn. De VGC heeft een prioritair partnerschap met FIX vzw. Wordt er bekeken of er extra middelen kunnen ingezet worden, zodat ze meer personeel kunnen aanwerven om dat soort opdrachten te doen? Bij heel veel scholen dringt de tijd om een dergelijke audit te kunnen doen. Kan het collegelid daar iets meer over zeggen?

Collegelid Sven Gatz: Wat betreft de vraag over een schatting van de meerkosten naar aanleiding van de stijgende energieprijzen, heeft mijn administratie contact opgenomen met de netten. Zij gaven aan dat tot nu toe geen specifieke schattingen van de meerkosten werden gemaakt.

De scholen proberen zich te wapenen tegen de op til zijnde stijging van de energiekosten – of soms ook door de reële stijging - door zoveel mogelijk in te zetten op het verminderen van hun verbruik.

Bij het Vrij Gesubsidieerd Onderwijs (VGO) werden de energie-adviseurs van FIX uitgenodigd op een vergadering van de directeurs van het basisonderwijs om concrete tips te krijgen over energiebesparende maatregelen. Zo wordt de thermostaat ingesteld op maximaal 19 graden Celsius en/of wordt de verlichting uitgeschakeld waar mogelijk, zonder in te boeten op het comfort van de leerlingen. Niet alleen dure isolatie of zonnepanelen helpen om het verbruik te verminderen. Ook spaarlampen, raambescherming en natuurlijk warme kledij helpen om het aangenaam te houden.

Er is tot op heden geen sprake van uitgestelde investeringen en er wordt nog niet aan gedacht

om over te schakelen op afstandsonderwijs.

Wat betreft de vraag met betrekking tot een gesprek met de onderwijskoepels over de stijgende energiekosten, moet ik meegeven dat wij hierover nog geen vraag hebben ontvangen over deze problematiek. Ook de administratie zelf heeft geen signalen gekregen via de werkgroep Onderwijs.

Uiteraard wil ik, samen met de Administratie, vanuit onze flankerende rol mee nadenken over oplossingen. Ik denk dat de scholen wel beseffen dat een flankerende rol zijn beperkingen heeft.

Dat neemt niet weg dat er al heel wat aanvullende maatregelen genomen werden om de energiefacturen van de scholen te verlichten. Sinds 2010 loopt het project Energiezorg op school. Het doel is om via energiebesparende maatregelen ervoor te zorgen dat scholen zo weinig mogelijk van hun werkmiddelen moeten spenderen aan energiefacturen en dus zo veel mogelijk financiële ruimte overhouden voor de pedagogische werking. Energieadviseurs van FIX vzw bestuderen de aanvragen, gaan op plaatsbezoek en formuleren voorstellen omtrent de energiezuinige maatregelen die de scholen kunnen nemen. FIX is tevens een werkervaringsproject in de bouwsector, ondersteund door de VGC om renovaties in onder andere schoolgebouwen uit te voeren.

Alle scholen van het basis- en secundair onderwijs, hun internaten en de academies van het deeltijds kunstonderwijs, kunnen aangeven waar de noden liggen. De energiebesparende maatregelen waarvoor subsidies kunnen worden aangevraagd, zijn het plaatsen van thermostatische kranen of zoneventielen, het plaatsen van een regeling op de verwarmingsinstallatie, het plaatsen van een warmtepomp (nieuw sinds 2022), condensatieketel en/of dak-, buitenmuur- of oversteekvloerisolatie, het plaatsen van drievoudige beglazing en het plaatsen van nieuwe verlichting (nieuw sinds 2022).

De maximumsubsidie per vestigingsplaats bedraagt 45.000 euro. Bij een aanvraag specifiek voor buitenmuurisolatie is de maximumsubsidie per vestigingsplaats 85.000 euro. Ik wijs er ook op dat deze maximale subsidiebedragen dit jaar werden opgetrokken met 5.000 euro vanwege de hogere kostprijs van de bouwmaterialen.

Dankzij deze subsidies werd er sinds 2014-2015 reeds 5.450 megawattuur bespaard, dankzij het vervangen van verouderde ketels, defecte of slecht werkende regelingen en radiatorkranen maar ook dankzij isolatiewerken aan het dak, plafond, buitenmuren of nieuwe beglazing. Het doel is om jaarlijks 350 megawattuur te besparen.

Deze inspanning van de VGC komt bovenop de algemene investeringen in infrastructuur, waarbij er via energiezuinig bouwen eveneens wordt ingezet op energiebesparende maatregelen.

Het budget voor al deze subsidies bedraagt jaarlijks 397.807 euro en wordt verdeeld over 31 scholen. Er zullen voornamelijk investeringen gebeuren in het plaatsen van nieuwe energiezuinige verlichting. Deze maatregel was nieuw dit jaar en kende meteen groot succes.

Sinds 2010 heeft de VGC reeds voor meer dan 4,5 miljoen euro subsidies verleend voor energiezuinige maatregelen in het kader van deze oproep, verdeeld over honderdvijfenveertig scholen waarvan honderdendrie basisscholen, tweeëndertig secundaire scholen en tien scholen

van het deeltijds onderwijs.

Er is geen informatie over Nederlandstalige scholen die zich hebben ingeschreven op de AGION-lening. We zullen het aanbod opnieuw verspreiden.

We hebben geen formele vragen gekregen van andere beleidsniveaus om hierover rond de tafel te gaan zitten. Wanneer er vragen komen, zullen wij daar zeker op ingaan.

Het is goed dat nog voor we van deze crisis wisten gestart zijn met het energie-aanbod van FIX. Dat blijkt nu zijn vruchten af te werpen.

Mevrouw Bianca Debaets (cd&v): Het is inderdaad goed dat FIX jaren geleden al is beginnen te werken rond dat thema. Ze leveren inderdaad zeer goed werk. Het is ook goed dat er al heel wat subsidies en premies worden toegekend voor gerichte maatregelen zoals isolatie. Net als iedereen nemen scholen een aantal voor de hand liggende maatregelen met gezond verstand, zoals de verwarming een paar graden lager zetten.

Het verbaast mij wel een beetje dat scholen blijkbaar geen raming maken van de facturen die er zitten aan te komen. Iedereen is daar mee bezig. Dit is het gespreksonderwerp onder de bevolking. Elk huishouden is aan het berekenen hoe hoog de facturen zullen zijn en hoe ze die kunnen betalen en hoe ze kunnen besparen. Ik hoop dat scholen dat wel gaan doen. Als ze dat niet doen, dan vrees ik dat dit wel eens een heel zware opdoffer kan worden. Bij het voorbeeld van de school in Vilvoorde stegen de energiekosten van 20 % naar 60 % van de werkmiddelen. Dan hoop ik dat de scholen die oefening stilaan maken. Het wordt 5 voor 12. Ze moeten zich voorbereiden op de heel zware factuur die er aan komt.

– *Het incident is gesloten.*

Impact van de energiecrisis op de zwembaden

De heer Gilles Verstraeten (N-VA): Een openbaar zwembad kost een gemeente vandaag handenvol geld. Om de energiefactuur te drukken, zullen verschillende gemeenten de temperatuur van het zwembad- en douchewater en in de kleedhokjes een of een paar graden lager zetten. Het zwembad Poseidon in Sint-Lambrechts-Woluwe gaat zelfs een week sluiten tijdens de kerstvakantie en mogelijks ook tijdens de krokusvakantie. Ook Sint-Joost-ten-Node overweegt een tijdelijke sluiting van het zwembad. Mogelijks in de weekends, maar de burgemeester heeft drastische maatregelen aangekondigd om de energiekosten naar beneden te krijgen en alle pistes liggen nog open. In de gemeente Ganshoren is er dan bv. geen probleem, omdat het voor het zwembad nog een vast energiecontract heeft tot 2025. We zien dus opnieuw het verschil tussen wie nog een vast contract heeft of wie variabele tarieven moet betalen. In *Le Soir* staat vandaag ook een artikel over de problemen voor zwembaden, niet alleen in Brussel, maar ook in de rest van het land.

Toegang tot een zwembad zou voor een school vanzelfsprekend moeten zijn, maar dat is het in Brussel al lang niet meer. Volgens het Brussels Instituut voor Statistiek en Analyse (BISA) is het beschikbare zwembad in de voorbije jaren quasi constant gebleven – als er al geen renovaties zouden zijn – maar de schoolbevolking is natuurlijk wel sterk gestegen. Het aantal scholen ook. De zwembaden van Schaarbeek en Elsene worden op dit moment gerenoveerd. In Brussel heerst dus een groot tekort aan openbare zwembaden. Mijn fractie heeft dit al vaak

aangekaart in deze Raad. Daardoor leren veel leerlingen niet meer voldoende zwemmen. Uit een beperkte rondvraag begin dit jaar bleek dat leerlingen van de Nederlandstalige lagere scholen gemiddeld maar acht uur zwemmen op een heel schooljaar. Sommige scholen bieden zelfs geen zwemlessen aan. Dat is levensgevaarlijk en onaanvaardbaar, want niet elk gezin kan privélessen in de weekends betalen. Stel je voor dat er dan eens een kindje in het Kanaal of in een vijver valt. Het water hoeft niet diep te zijn om in paniek te slaan en te verdrinken. Het is belangrijk dat mensen leren zwemmen. Nu dreigt er dus nog een zwembad dicht te gaan, weliswaar tijdelijk. Maar het is ook een slechte zaak dat zwembaden sluiten tijdens de weekends en vakanties, want wie niet op school leert zwemmen, kan er dan ook niet terecht. Een tekort aan zwemles tijdens de schooluren wordt mede gecompenseerd door kinderen naar zwemclubs te sturen waarvan sommige ondersteund worden door de VGC. We moeten voorbereid zijn op een of meerdere sluitingen en anticiperen in de mate van het mogelijke.

Gezien de toenemende ernst van deze problematiek lijkt het me alsnog noodzakelijk om zo snel mogelijk een bevraging bij de scholen te organiseren over de nood aan zwembadinfrastructuur. De laatste bevraging dateert al van 2014 en sindsdien is het Brusselse onderwijslandschap ingrijpend veranderd. Op die enquête reageerde toen 17 % van de respondenten dat ze geen zwemlessen konden inrichten door de renovatie aan zwembaden. Het collegelid gaf bij vorige debatten aan dat de scholen al veel bevraged worden, bv. over het lerarentekort, maar een allesomvattende bevraging, waarbij verschillende zaken aan bod komen, moet toch overwogen worden. Meten is weten.

Zijn er intussen gemeenten die hun zwembad tijdens de week zullen sluiten waardoor zwemlessen er niet meer kunnen doorgaan? Op basis van het krantenartikel lijkt dat nog niet het geval. Is er een door de VGC ondersteunde zwemclub actief in Poseidon? Zo ja, wordt er een alternatief gezocht voor eventuele lessen of zwemmomenten die tijdens de kerst- en krokusvakantie georganiseerd worden? Welke initiatieven neemt het collegelid om ervoor te zorgen dat er geen zwemlessen in het gedrang komen, of er nu zwembaden tijdens de week sluiten of niet? Wordt er geanticipeerd via afspraken tussen verschillende gemeenten en zwembaden? Zal er nog meer worden samengewerkt met openbare zwembaden in Vlaanderen – waar ook maatregelen genomen worden – en private zwembaden om alsnog zwemlessen te kunnen organiseren? Plant het collegelid een nieuwe bevraging over de nood aan zwembadinfrastructuur?

Collegelid Sven Gatz: Volgens de informatie waarover de VGC beschikt, werd in geen enkele gemeente een zwembad voor een lange periode gesloten. Een aantal gemeenten neemt evenwel maatregelen in functie van energiebesparing. Zo sluiten een aantal zwembaden tijdens het kerstreces of wordt de temperatuur van het zwem- en douchewater verlaagd. Er worden nog een aantal gelijkaardige maatregelen overwogen.

In het zwembad Poseidon is geen door de VGC-Sportdienst ondersteunde zwemclub actief.

De energie- en zwembadvraagstukken stoppen niet aan de Gewestgrenzen. Ook in Vlaanderen zijn zwembaden druk bezocht door scholen tijdens de schooluren en zijn er problemen met de energieprijzen. De VGC-Sportadministratie nam – bij wijze van steekproef – contact op met twee zwembaden uit de Brusselse Rand. In Dilkom in Dilbeek werd de temperatuur van het zwemwater met een graad verlaagd. Er is momenteel nog geen sprake van een aanpassing van de openingsuren of sluiting. Dilkom heeft een specifiek eigen systeem voor de organisatie van schoolzwemmen opgezet. Er zijn nog een beperkt aantal plaatsen vrij binnen dit systeem. Ook Brusselse scholen kunnen zich aanmelden. Het management van het Pierebad in Grimbergen

bekijkt momenteel welke maatregelen er eventueel genomen kunnen worden, maar er werd nog niets beslist. Zij denken aan een aanpassing van de temperatuur van het zwembad, aanpassing van de openingsuren of sluiting van bepaalde delen van het zwembadcomplex. Het Pierebad heeft nog mogelijkheden om bijkomende scholen op te nemen in de planning, afhankelijk van de gewenste tijdstippen. De samenwerking met zwembaden uit de Rand zal enkel soelaas bieden voor scholen gelegen aan de Gewestgrenzen.

Op 24 oktober 2022 werd de bevraging over de wensen en noden inzake zweminfrastructuur verstuurd naar de scholen. Scholen hebben tijd tot 30 november 2022 om te antwoorden. Daarna volgt de analyse van deze gegevens. Op het einde van het jaar of het begin van volgend jaar kunnen we daar verder op ingaan.

De heer Gilles Verstraeten (N-VA): Ik dank het collegelid voor het korte, maar duidelijke antwoord. Ik ben blij dat er een nieuwe bevraging is, want zoals gezegd, dateert de vorige bevraging al van 2014. Sindsdien hebben de Vlaamse en Franse Gemeenschap veel geïnvesteerd in scholen en plaatsen. De schoolpopulatie is enorm gegroeid. Ik ben zeer benieuwd naar de resultaten van de bevraging. We zullen dit verder opvolgen. Ik ben zelf een zwemmer en ik hoop dat het zwembad in Sint-Joost-ten-Node niet zal sluiten. We zullen in het begin van volgend jaar de stand van zaken opvragen.

- *Het incident is gesloten.*

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter: Mevrouw Hilde Sabbe de vraag om uitleg betreffende de subsidies om het fenomeen van lege brooddozen op school tegen te gaan, stellen.

Subsidies om het fenomeen van lege brooddozen op school tegen te gaan

Mevrouw Hilde Sabbe (one.brussels-Vooruit): Onze fractie pleit al heel lang voor gezonde schoolmaaltijden voor alle kinderen en gratis voor gezinnen die het niet kunnen betalen. Wij geloven dat scholen met de steun van de overheid echt een bijdrage kunnen leveren in het aanpakken van een van de meest schrijnende symptomen van kinderarmoede. Kinderarmoede blijft een hardnekkig probleem: 80.000 Brusselse schoolkinderen groeien op in armoede. De coronacrisis heeft de situatie ook alleen maar erger gemaakt. In België deden in 2021 elke maand gemiddeld 177.000 mensen een beroep op de voedselbanken. Velen van hen wonen in Brussel. Dat is meer dan een verdubbeling op twintig jaar tijd. In coronajaar 2020 was er in Brussel een toename van maar liefst 16 %. De huidige stijging van de prijs voor eten zal de nood enkel doen toenemen.

In de vorige begroting van de VGC werd een subsidielijn van ruim 750.000 euro opengesteld voor scholen om tussen te komen in kosten voor o.a. schoolmaaltijden. De subsidieaanvraag voor tussenkomsten in de schoolkosten van leerlingen uit het Nederlandstalig onderwijs in Brussel stond open vanaf augustus tot en met 30 september 2022. Uit de vragen die ik hier in de Raad eerder over stelde, bleek dat vorig jaar niet veel scholen van deze mogelijkheid gebruik hadden gemaakt. Daarbij kwam dat op het terrein eerder een omgekeerde beweging bezig was. Verder blijkt dat in sommige scholen de door corona afgevoerde maaltijden nog

steeds niet opnieuw werden ingevoerd. Ik hoop daarom van harte dat er mede door deze subsidie een inhaalslag wordt gemaakt.

We zijn er ons goed van bewust dat het onderwijs de armoedeproblematiek onmogelijk alleen kan oplossen en er al heel veel van hen verwacht wordt. Maar als de overheid helpt met budget en ondersteuning, kunnen we hier wel zeer concreet de kansen van heel veel Brusselse jongeren verbeteren.

Onze fractie is zeer positief over het feit dat het collegelid samen met zijn collega's actie heeft ondernomen door een subsidielijn van ruim 750.000 euro ook open te stellen voor scholen om tussen te komen in kosten voor o.a. schoolmaaltijden.

Beschikt het collegelid tot dusver over cijfers betreffende het aantal scholen dat subsidies heeft aangevraagd specifiek voor warme maaltijden en tussendoortjes? Zo ja, hoeveel scholen hebben hiervoor een subsidie aangevraagd?

Werken de scholen en de OCMW's van de verschillende gemeenten samen om de kosten van warme maaltijden voor leerlingen die in precare omstandigheden leven systematisch op zich te nemen? Hoeveel subsidies vanuit het Brussels Hoofdstedelijk Gewest werden uitgereikt aan onze Nederlandstalige scholen voor het aanbieden van gratis fruit, groenten of melkproducten op school binnen de *Good Food Strategie*?

Beschikt u over de resultaten van de evaluatie van het projectoproep 'schoolkosten kwetsbare gezinnen'? Indien ja, kan u ons de resultaten meedelen? Zal deze projectoproep worden herhaald? Indien ja, met welke middelen en welke focus zal dit gelanceerd worden?

De heer Gilles Verstraeten (N-VA): Ik ben blij dat mevrouw Hilde Sabbe genuanceerd gebleven is. Men kan erover discussiëren of een schoolmaaltijd voor alle kinderen moet worden aangeboden, maar het is goed dat ze zegt dat het enkel gratis moet voor wie het niet kan betalen. Op een bepaald moment werd de indruk gegeven dat alle scholen aan alle kinderen gratis maaltijden zouden moeten aanbieden. Wij vinden dat geen intelligente besteding van belastinggeld omdat er ook kinderen zijn die met een volle brooddoos naar school komen. De ene school is natuurlijk de andere niet. Het is dus slim om aan de scholen zelf over te laten of ze het nuttig en nodig achten om iets te organiseren. Scholen kunnen de problematiek van de lege brooddozen inderdaad niet oplossen. De meeste maaltijden worden nog altijd buiten de schooluren genuttigd: 's ochtends, 's avonds en in de weekends en vakanties. Het is in de eerste plaats een verantwoordelijkheid van het sociaal beleid, van de gemeenten, van de OCMW's en van andere sociale instellingen die dat ondersteunen. We moeten daar wat genuanceerd over blijven denken. Ik zei daarnet al dat de ene school de andere niet is.

Ik heb een paar bijkomende vragen over de infrastructuur. Bepaalde scholen zullen mogelijk beschikken over een keuken - en misschien zelfs een grote - in het scholencomplex en andere niet. De ene school beschikt mogelijk over de ruimte voor een grote cafetaria en de andere niet. Ik weet dat het *last minute* is en dat u de cijfers wellicht niet bij de hand hebt, maar ik vraag me af of u er zicht op hebt hoeveel scholen daarvoor niet de nodige ruimte en infrastructuur hebben, zelfs al zouden ze een maaltijd willen aanbieden. Een belangrijke rem op scholen om op dit moment warme maaltijden aan te bieden als ze dat zouden willen, zijn opnieuw de energiekosten. Het verwarmen met gas brengt kosten met zich mee. Ik vraag me

af of dat ook een rol speelt. Het werken met een subsidiesysteem voor die scholen die dat willen doen, is de beste werkwijze om hen daarin een stukje bij te springen.

Collegelid Sven Gatz: Zoals u weet, hebben we in het Meerjarenplan van de VGC een subsidiebedrag van telkens 750.000 euro ingeschreven voor 2023 en 2024 als bijdrage in de schoolonkosten. Met die middelen worden scholen ondersteund om de ouderbetrokkenheid te bevorderen en de toegang tot het welzijnswerk voor de meest kwetsbare, kansarme gezinnen te verzekeren, want we breiden eveneens de werking van Connect uit. Daarover zal ik op het einde kort iets zeggen. Via dat subsidiekader willen we tegemoetkomen aan specifieke noden van leerlingen uit de meest kwetsbare gezinnen.

De aanvragen voor het huidige schooljaar konden ingediend worden tot 30 september 2022. De aanvragen voor het schooljaar 2023-2024 moeten uiterlijk tegen 5 juli 2023 ingediend worden.

De aanvraag voor deze tussenkomst moet verlopen via de school waar de leerling is ingeschreven. Elke aanvragende school krijgt van het totale beschikbare subsidiebudget een aandeel toegekend, dat overeenkomt met zijn aandeel leerlingen dat aantikt op de volgende socio-economische status (SES)-indicatoren, zijnde het opleidingsniveau van de moeder en/of het ontvangen van een schooltoelage.

Wat de cijfers betreft, moesten in het aanvraagformulier van de subsidie ‘Schoolonkosten’ de doelstellingen aangeduid worden waarvoor de school de subsidie prioritair wil inzetten. Scholen konden meerdere prioritaire doelstellingen aanduiden. Voor 183 vestigingsplaatsen dienden 147 scholen een dossier in. Voor het basisonderwijs gaf 89 van de 115 scholen aan de subsidie, al dan niet gedeeltelijk, te zullen gebruiken voor tussendoortjes en/of (warme) maaltijden. In het secundair onderwijs geven 13 van de 31 scholen hetzelfde antwoord.

De meeste Brusselse scholen werken voor hun maaltijden samen met Brusselse Keukens of Agape. Van Brusselse Keukens weten we dat voor de scholen van de Stad Brussel en het vrije net op het grondgebied van de Stad Brussel verschillende tarieven worden toegekend, gaande van een volledig tarief, een tarief ‘grote gezinnen’, een verminderd tarief, een minimumtarief tot een gratis tarief door de tegemoetkoming van de Stad Brussel en haar OCMW.

Voor de andere gemeenten waarmee Brusselse Keukens samenwerkt, worden afspraken gemaakt op maat van deze gemeenten. Dat kan ook gaan over andere factoren zoals de hoeveelheid, meer of minder biovoeding en dergelijke meer.

Op de website van de gemeente Sint-Joost-ten-Node vinden we terug dat er gratis maaltijden van Brusselse Keukens geleverd worden voor 500 kinderen, namelijk kleuters en leerlingen uit het eerste en tweede leerjaar, in de gemeentescholen vanaf dit schooljaar.

Op de website van de gemeente Elsene is te lezen dat de sociale gemeentedienst een tussenkomst kan toekennen voor schoolmaaltijden indien de ouders moeilijkheden ondervinden met betalen.

De gemeente Sint-Jans-Molenbeek gaat kinderen van het eerste en tweede leerjaar in het basisonderwijs gratis schoolmaaltijden aanbieden in tien van de tweeëntwintig gemeentescholen. Het project wordt mee ondersteund door de Franse Gemeenschap, waardoor dat alleen voor Franstalige gemeentescholen geldt.

We weten ook dat scholen met betrekking tot de maaltijden vaak doorverwijzen naar de maatschappelijk werker van de gemeente bij betalingsmoeilijkheden.

Agape, de leverancier van schoolmaaltijden aan zestien scholengroepen van het GO!, hanteert voor alle scholengroepen en hun scholen altijd dezelfde prijzen. Het is aan de individuele school om te bepalen aan welke leerlingen een sociaal tarief wordt toegekend. Dat kan bv. via de eigen gelijke onderwijskansen (GOK)-middelen, via buitenschoolse ondersteuning of de VGC-bijdrage.

Wat betreft de *Good Food Strategie* van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest geven we subsidies aan scholen voor het aanbieden van gratis fruit, groenten en/of melkproducten op school. De subsidie omvat maximaal een portie per leerling per week gedurende twintig weken of maximum 9 euro per leerling per jaar voor groenten en fruit en 5,30 euro voor melkproducten. De doelstelling is bijdragen aan een evenwichtige en gezonde voeding van kinderen en de promotie van lokale seizoensproducten. De subsidies zijn er voor de basisscholen en het buitengewoon secundair onderwijs.

Vorig schooljaar werd er voor vierenvestig Nederlandstalige scholen iets meer 47.000 euro toegekend. Voor dit schooljaar kennen we het definitieve cijfer nog niet.

Als ik me niet vergis, hebben we u ondertussen de documenten bezorgd die de evaluatie van de VGC-subsidielijst weergeven. We hebben een interne evaluatie met de scholen gedaan en een externe evaluatie met vzw Krijt.

Wat zijn de aandachtspunten? De scholen zeggen heel duidelijk dat de term ‘kwetsbare gezinnen’ moet worden verduidelijkt. Ik neem aan dat die voor een stuk zal worden verbreed. Verder is er meer duidelijkheid en afbakening nodig over de besteding van de middelen *an sich*. De verslaggeving moet eenvoudiger kunnen en er moeten meer middelen kunnen worden vrijgemaakt voor het secundair onderwijs, waar geen maximumfactuur geldt.

De vzw Krijt gaf de volgende feedback mee: aandacht hebben voor verborgen armoede en de huidige doelgroep aanvullen.

Het is belangrijk dat mensen niet per se moeten bewijzen dat ze de schoolrekening niet kunnen betalen. Daartussen kan een grijze zone zijn. De praktijk leert dat mensen daar eigenlijk geen misbruik van maken.

De vzw vraagt ook dat er voorwaarden worden gekoppeld aan de subsidiëring. Dat wil zeggen het engagement om schoolkosten duidelijk te communiceren naar ouders, het volgen van vorming, lijsten met leerlingen zonder boeken opvragen bij boekenleveranciers, uitwerken van een kostenbeleid op school enzovoort.

We hebben die opmerkingen meegenomen en verwerkt in het nieuwe reglement.

Wat de toekomst betreft, heeft het College op 14 juli 2022 een nieuw subsidiereglement goedgekeurd voor de schooljaren 2022-2023 en 2023-2024. Scholen worden op de hoogte gebracht via de nieuwsbrieven en via het subsidieloket van de VGC. Ook de scholengroepen en overkoepelende onderwijsorganisaties gebruiken daarvoor hun informatiekanalen.

In het aanvraagformulier moesten scholen de doelstellingen aanduiden waarvoor ze de subsidie willen inzetten. Bij het kleuter- en basisonderwijs kan het gaan over warme

maaltijden en/of tussendoortjes, de aankoop van turn- en zwemkledij, de kosten voor schoolzwemmen, educatieve uitstappen in het binnenland, binnenschoolse opvang en menstruatiemateriaal.

Bij de secundaire scholen gaat het ook over menstruatiemateriaal, educatieve uitstappen, de kosten voor schoolzwemmen en de warme maaltijden, maar daarbovenop ook nog de aankoop en/of huur van schoolboeken en/of kopies en aankoop en/of huur van individueel vakspecifiek lesmateriaal

U zult gemerkt hebben – maar dat is voer voor verdere discussie – dat het aandeel van de kosten dat de scholen besteden aan de warme maaltijden via het VGC-kanaal, beperkter is dan je op het eerste gezicht zou denken. We hebben daar op dit ogenblik nog geen verdere verklaring van, maar dat is wel het geval.

Daarnaast zetten we ook in op de versterking van het project Connect. Dat krijgt ook een subsidie binnen die totale enveloppe. Connect ondersteunt een goede samenwerking en communicatie tussen scholen en ouders in een kwetsbare situatie. Het project spant zich in om de ouders de weg te helpen vinden naar het welzijnswerk. Het subsidiekader dient dus niet alleen om lege brooddozen op school tegen te gaan, wat heel belangrijk is, maar gaat veel breder dan dat.

Dat is de stand van zaken van het voorbije jaar en het perspectief op de volgende jaren.

Mevrouw Hilde Sabbe (one.brussels-Vooruit): Ik ben heel blij met uw uitgebreid antwoord en vooral met twee facetten en het feit dat er ook meer aandacht komt voor het secundair onderwijs. Ik ben ook heel blij dat uit de evaluatie wordt meegenomen dat je omzichtig moet omspringen met de term ‘kwetsbare gezinnen’. Het mag nooit de bedoeling zijn om kinderen of families te stigmatiseren. Het ligt altijd een beetje op de loer dat, als je recht hebt op hulpverlening, je op die manier wordt bestempeld. Ik vind het mooi om te horen dat erop aangedrongen is om daar zo omzichtig mogelijk mee om te gaan. Het is voor een kind nooit leuk om de stempel te krijgen dat zijn ouders de maaltijden niet kunnen betalen en dat het daarom een gratis maaltijd krijgt.

- *Het incident is gesloten.*

Proefproject met taaltutoren in het Technisch Instituut Don Bosco

De heer Gilles Verstraeten (N-VA): Sinds 1 oktober 2022 kunnen leerlingen van de eerste graad secundair onderwijs van het Technisch Instituut Don Bosco in Sint-Pieters-Woluwe rekenen op extra taalstimulerende activiteiten. Daarvoor worden taaltutoren ingezet, vrijwilligers of studenten die een opleiding krijgen en begeleid worden door het Onderwijscentrum Brussel (OCB), het Huis van het Nederlands en Ligo Brusselleer. Het OCB zal de tutoren wegwijs maken in taalonderwijs en meertaligheid op school, het Huis van het Nederlands deelt haar expertise rond oefenkansen Nederlands, terwijl Ligo Brusselleer de focus legt op taalverwerving bij kwetsbare doelgroepen. Na de opleiding werken de taaltutoren samen met de leerkrachten aan taalstimulerende activiteiten op maat van de leerlingen. De taalstimulerende activiteiten vullen de gewone lessen aan en passen bij de andere vakken die de leerlingen volgen.

Met dat proefproject wil de VGC leerlingen uit het secundair onderwijs met een taalachterstand extra oefenkansen Nederlands geven. Dat kunnen we uiteraard alleen maar toejuichen, zij het wel dat hoe vroeger je die taalachterstand aanpakt of kunt aanpakken, hoe beter. Op dat vlak zijn een aantal wijzigingen aan de gang en daar zal ik later nog eens een vraag over stellen.

De school krijgt een subsidie van 30.000 euro voor het hele schooljaar. Na het proefproject kunnen alle Nederlandstalige secundaire scholen in Brussel zich bij dat project aansluiten. Dat is in ieder geval heel interessant.

Waarom is er voor het Technisch Instituut Don Bosco gekozen?

Hoeveel uur taalstimulerende activiteiten is er bepaald en voor hoeveel leerlingen?

Hoe verloopt het project tot nu toe? Hoeveel leerlingen nemen deel?

Hoeveel taaltutoren zijn er ingezet en hoe zijn ze geselecteerd? Zijn de vrijwilligers bijvoorbeeld werkzoekenden? Gaat het uitsluitend om studenten die een lerarenopleiding volgen? Kunt u meer vertellen over de opleiding die de vrijwilligers krijgen?

Hoe gebeurt de begeleiding door het OCB, het Huis van het Nederlands en Ligo Brusselaar? Over hoeveel uur begeleiding per week gaat het?

Welke taalstimulerende projecten lopen er vandaag nog naast de zomerscholen en speelpleinwerking?

Zijn er taalstimulerende projecten die de voorbije jaren liepen en intussen geëvalueerd zijn? Over welke projecten gaat het? Zijn er conclusies getrokken over wat er al dan niet werkt? Welke projecten worden er voortgezet?

Collegelid Sven Gatz: In een aantal secundaire scholen stellen we belangrijke noden vast op het vlak van de taalvaardigheid Nederlands. Om tegemoet te komen aan die nood willen we studenten en vrijwilligers inschakelen als taaltutoren om taalstimuleringsactiviteiten binnen de schoolcontext te begeleiden. Het project zal gradueel uitgerold worden. De primaire doelgroep zijn de leerlingen in de eerste graad van het secundair onderwijs. We starten dit schooljaar in het Technisch Instituut Don Bosco. Na evaluatie kunnen in het schooljaar 2023-2024 ook andere scholen met dezelfde noden en doelgroep intekenen in het project.

Het idee van het project is vanuit de basis gegroeid in samenwerking met de school. We bekijken het als een proefproject in die school om eruit te leren en het wellicht uit te breiden naar andere scholen.

Het project zit op dit ogenblik in de opstartfase. In overleg met de school worden nu de voorbereidende stappen genomen om zo snel mogelijk na de herfstvakantie op te starten. U zult dat wellicht al op de sociale media hebben gezien.

Wat is het concept? Op een vast moment in de week worden er gedurende 4 uren extra oefenkansen Nederlands gecreëerd, met doelgerichte linken naar het reguliere curriculum. Dit vaste moment vormt geen vervanging van het bestaande aanbod. De taaltutoren worden ofwel aanvullend aan het bestaande aantal lestijden ingezet, ofwel geven ze zinvolle invulling

tijdens studiemomenten. Er wordt minimum een taaltutor voorzien per tien leerlingen. De scholen reorganiseren het bestaande lestijdenpakket of zorgen voor een uitbreiding van het aanbod. Zo kunnen de leerlingen bovenop het bestaande lestijdenpakket op een vast moment in de week een dagdeel besteden aan taalstimuleringsactiviteiten, begeleid door taaltutores. De school zorgt er voor dat er per twintig leerlingen minstens een personeelslid met een pedagogisch bekwaamheidsbewijs aanwezig is, die kan optreden als eindverantwoordelijke en de taaltutores kan aansturen en ondersteunen.

De taaltutores zijn studenten of vrijwilligers die zich willen engageren om met jongeren en taal aan de slag te gaan. We richten ons hierbij in de eerste plaats op het Nederlandstalige hoger onderwijs in Brussel, met voorrang voor studenten uit de leraren- of taalkundige opleidingen. De studenten kunnen ook ingeschakeld worden in het kader van *Community Service Learning*.

De vrijwilligers zijn in staat om in te spelen op taalstimulering en hebben aandacht voor taalontwikkelingsprocessen. Ze zijn bereid zich te professionaliseren in functie van deze specifieke opdracht. De vrijwilligers kennen de leefwereld van de leerlingen en hun interesses, waarop ze kunnen inspelen.

De taaltutores krijgen een basisopleiding vanuit de onderwijsondersteunende partners, zoals het Onderwijscentrum Brussel, Huis van het Nederlands en Ligo Brusselleer. Ze worden nadien verder door hen begeleid. Het kader is dus duidelijk gedefinieerd.

De basisopleiding neemt in totaal tien uur in beslag: twee blokken voor de start en een blok tijdens het trimester. We streven naar een engagement van de tutores voor een volledig trimester. Het profiel van taaltutores wordt gebaseerd op het competentieprofiel van animator Talentboost.

Naast de Zomerscholen en de VGC-speelpleinwerking, ondersteunt de VGC ook het project Taalkot, dat sinds schooljaar 2018-2019 deel uitmaakt van de werking van vzw Abrusco. Taalkot is een taalleercentrum dat samenwerkt met het Centrum voor Volwassenenonderwijs Brussel (CVO Brussel) en het Centrum voor Basiseducatie Brusselleer. Jongeren kunnen er een basiskennis Nederlands verwerven en werken aan persoonlijke taaldoelstellingen. Intensieve begeleiding op maat van elke jongere staat daarbij centraal. Ik voeg er evenwel aan toe dat de VGC, via het OCB, scholen blijft ondersteunen in functie van krachtig taalonderwijs Nederlands. Het project met de taaltutores in Don Bosco dient dan ook vanuit dat standpunt te worden gekaderd.

De heer Gilles Verstraeten (N-VA): Als ik het goed heb begrepen, werd dit project opgestart op basis van een vraag tot ondersteuning door Don Bosco? Indien dit goed functioneert, kan het later naar andere scholen worden uitgerold?

Ik vind dit een zeer interessant project. Het zal het collegelid niet verbazen dat ik enthousiast ben dat er wordt gezocht naar manieren om taalachterstand weg te werken. Ik beken dat ik niet helemaal heb begrepen wanneer die vier uren worden gepresteerd. Die vallen naast de gewone lessen? Is het aan de school zelf om te zoeken naar een gepast moment? Vermoedelijk kan men die vier uren spreiden, zodat men kan kiezen om twee uur op woensdagnamiddag te laten plaatsvinden? Als ik het goed heb begrepen, wordt er nog uitgezocht hoe men dit het beste doet?

Wanneer denkt het collegelid dit initiële project te kunnen evalueren, zodat kan worden beslist of dit naar andere scholen wordt uitgebreid? Zou dat al kunnen worden verwezenlijkt tegen het volgende schooljaar?

Hoe staat het met de middelen? Worden hiervoor bijkomende middelen vrijgemaakt, of zitten die in de werkingsmiddelen van de betrokken organisaties?

Collegelid Sven Gatz: Idealiter zouden we tegen Pasen moeten weten of dit project wortel heeft geschoten. Ik kan nog niet zeggen wanneer ze exact met dit aanbod zullen starten in de school. Mogelijk is dit voor het einde van het schooljaar.

Het lijkt me haalbaar om dit te evalueren tegen begin volgend schooljaar, zodat we kunnen nagaan of dit werkt zoals beoogd. De bedoeling is om hieraan met meer scholen te kunnen werken vanaf het volgende schooljaar. Alle middelen die we vrijmaken bevinden zich binnen de bestaande middelen van de partners en de VGC. Het gaat niet over grote bedragen, maar dit kan veranderen naarmate er meer partners komen.

De heer Gilles Verstraeten (N-VA): Ik vermoed dat dit valt onder de subsidies voor innovatie projecten? We kunnen het erover hebben tijdens de begrotingsbesprekingen.

- *Het incident is gesloten.*

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter: Mevrouw Els Rochette moest de zaal even verlaten, waardoor mevrouw Hilde Sabbe haar vraag zal stellen. In het Reglement van Orde, artikel 60, punt 8, tweede paragraaf wordt bepaald dat de vraagsteller iemand anders uit de fractie de vraag mag laten stellen.

Mevrouw Hilde Sabbe vraagt haar actualiteitsvraag betreffende de uitspraken van Vlaams minister van Onderwijs Ben Weyts om te zetten in een schriftelijke vraag.

SAMENGEVOEGDE ACTUALITEITSVRAGEN (R.v.O., art. 60, 5, b)

Brusselpremie voor leerkrachten

Mevrouw Bianca Debaets (cd&v): Vorige week schoot Vlaams minister van Onderwijs Ben Weyts het idee van een Brusselpremie af, zoals we via de pers konden vernemen. Dit is voor velen in het onderwijsveld een ontgoocheling. Zowel experten, onderwijsbonden als de koepels hoopten dat deze premie een stimulans zou zijn om bijkomende leerkrachten naar Brussel te halen. We weten hoe groot het probleem hier is.

In september 2022 kondigde het collegelid zelf nog aan dat deze premie zou worden ingevoerd. Hij prijkte daardoor op de voorpagina van een krant. Die communicatie was misschien toch wat voorbarig?

Hoe werd het collegelid op de hoogte gebracht van de beslissing van de Vlaamse minister van Onderwijs? Werd hierover overlegd met het kabinet van het collegelid? Welke elementen werden op tafel gelegd om die Brusselpremie definitief af te voeren?

Bekijkt het collegelid of de VGC zelf kan zorgen voor een Brusselpremie? Dit werd met heel wat persaandacht geponereerd, dus ik ging er toen van uit dat dit allemaal was uitgeklaard. Als een collegelid dergelijke uitspraken doet in een krant, kent men het kader en het speelveld toch? Ik ga er dan van uit dat dit minstens was afgestemd en becijferd. Dit bleek helaas niet veel meer dan een aankondiging te zijn.

Welke andere maatregelen, al dan niet pecuniair, bestudeert het collegelid in het kader van de strijd tegen het lerarentekort? We zoeken allemaal naar manieren om mensen aan te trekken, dus ik ben benieuwd naar de reactie van het collegelid.

Mevrouw Hilde Sabbe (one.brussels-Vooruit): Ik zal niet alles herhalen, want beide vragen overlappen elkaar. Ook wij vinden het zeer jammer dat de Brusselpremie werd geschrapt door Vlaams minister Ben Weyts. Er is duidelijk een heel andere zienswijze tussen het Vlaams ministerie en het College van de VGC. De kloof lijkt zeer groot te zijn.

Heeft het collegelid contact opgenomen met Vlaams minister Ben Weyts over deze zaak? Welke conclusies kunnen we daaruit trekken?

Hebben de beslissingen van Vlaams minister Ben Weyts impact op de manier waarop de VGC het nijpende lerarentekort in Brussel probeert op te lossen?

Welke andere initiatieven stelt het collegelid voor, nu de Brusselpremie er waarschijnlijk niet komt?

De heer Gilles Verstraeten (N-VA): Het zal de collega's niet verbazen dat ik geen grote voorstander ben van de Brusselpremie. Men vermoedt waarschijnlijk dat dit komt omdat mijn partij de minister van Onderwijs levert in Vlaanderen en omdat hij uit de Vlaamse Rand komt, maar dat heeft er niet zo veel met te maken.

Op zich ben ik geen tegenstander van concurrentie. Over het algemeen leidt dit in een vrijemarkteconomie tot meer vrijheid en welstand. Onderwijs is echter een essentiële dienst. We stellen vast dat er intussen ook in Vlaanderen een lerarentekort ontstond. In Brussel kampen wij daar het hardst mee. We hebben het al vaak over de redenen gehad. Men zou kunnen kiezen voor een Brusselpremie, waarbij leerkrachten hier meer worden betaald dan elders in Vlaanderen. Ik vermoed dat er nog plaatsen zijn in Vlaanderen waar men moeite heeft om voldoende leerkrachten aan te trekken. Misschien moeten er dan ook premies komen in Antwerpen, Leuven, Gent of andere steden? We kunnen dan een spel beginnen waarbij in feite de lokale besturen met de meeste middelen elkaar leerkrachten afsnoepen. Dit is een concurrentieslag met geld en middelen, wat ik niet bevorderlijk vind.

Het systeem bestond vroeger, maar werd terug afgevoerd. Zo fantastisch heeft het dus niet gewerkt.

Leerkrachten van elders wegsnoepen met extra geld is een maatregel op korte termijn. Een stabielere oplossing op lange termijn betreft het activeren van Brusselaars voor de klas. We moeten Brusselaars voor de klas krijgen. Het overgrote deel van onze leerkrachten komt van heinde en verre, van het zeeetje tot Sint-Truiden. Meer dan 90 % van de leerkrachten woont niet in Brussel. Natuurlijk gaan zij een job aanvaarden dichterbij hun woning wanneer zij er daar 1 krijgen. Als we meer Brusselaars overtuigen, die hier geboren en getogen zijn, dan

zullen zij minder snel naar een school elders trekken. Zijn er bijkomende initiatieven om dit te versterken? Dit lijkt me op langere termijn de beste oplossing te zijn.

De heer Pepijn Kennis (Agora): De Brusselse burgerassemblee Werk vindt dat maatschappelijk waardevolle beroepen extra gevaloriseerd moeten worden. Natuurlijk hebben zij het daarbij ook over de leraren. De Brusselpremie was een van de pistes die werden gelanceerd om te proberen het lerarentekort aan te pakken. De Vlaamse Regering heeft die premie helaas afgeschoten.

Welke stappen zijn er gezet? Hebt u overleg gepleegd met Vlaams minister Ben Weyts? Welke pistes liggen nog open? Welke andere pistes onderzoekt u voor de herwaardering van het lerarenberoep? Het probleem lijkt maar niet te kunnen worden opgelost ondanks alle goede intenties. Welke pistes onderzoekt u samen met de Vlaamse Regering? Hoe zit het met het motiveren van Brusselaars om leerkracht te worden? Hoe zit het met de zijinstroom en de waardering van de anciënniteit? Wordt er ook gewerkt aan een soort Brusselpremie? Personeelsleden van de Administratie van de VGC krijgen een soort premie als ze naar Brussel verhuizen. Misschien moeten we niet alleen kijken naar de Brusselaars die hier getogen en geboren zijn, maar ook leerkrachten van buiten Brussel aantrekken, zodat ze in Brussel komen wonen en werken.

Collegelid Sven Gatz: Ik zal uiteraard niet herhalen wat we op 29 en 30 september 2022 heel uitvoerig hebben besproken. Toen is er een breed debat geweest over de genomen maatregelen en de maatregelen die we nog willen of kunnen nemen. Ik wil de raadsleden vragen daarvan nota te nemen of zelf voorstellen te doen.

Voor de zomer hebben we aan tafel gezeten met alle onderwijsnetten. Dat overleg heeft een viertal hoofdpistes opgeleverd. Ten eerste wilden de onderwijsnetten voor Brussel dat de niet-gevulde personeelsuren onbepaald konden worden omgezet in werkingsmiddelen, zodat de vrijheid van de directie vergroot om die gericht en flexibel in te zetten.

Ten tweede wilden ze dat de zijinstromers die nog niet over het geschikte pedagogische diploma beschikken, 100 % betaald worden voor 80 % tewerkstelling en 20 % vrijstelling krijgen om de leerkrachtenopleiding te volgen.

Ten derde wilden de onderwijsnetten dat de leerkrachten in Brussel aan dubbele snelheid anciënniteit kunnen opbouwen.

Een vierde wens was de Brusselpremie door de Vlaamse Gemeenschap.

Al die zaken heb ik op tafel gelegd in een overleg met Vlaams minister Ben Weyts begin juli. Op de meeste voorstellen kwam niet meteen een reactie of kreeg ik niet meteen gehoor. Men krijgt dan ook niet altijd alles wat men wil, dat is altijd zo in het leven. De minister heeft het nodig geacht – dat is zijn volste recht – om vorige week in het Vlaams Parlement te verklaren dat de Brusselpremie er niet komt. Zo definitief zou ik evenwel niet willen zijn, want het politieke leven is een theaterstuk met een aaneenschakeling van veel aktes. Ik zou dus niet zomaar zeggen dat die premie er definitief niet komt, omdat de Vlaamse minister dat zo heeft gesteld. Op dit ogenblik is de premie er niet, maar ik blijf op deze nagel kloppen.

Mevrouw Debaets, ik ben geen charlatan bij mijn weten. In het artikel van *De Standaard* staat letterlijk: “Brussel gaat vanaf dit schooljaar de opleiding van zijinstromers betalen en de

Vlaamse lerarenbonus verdubbelen in de strijd tegen het lerarentekort. Voor het eerst komt de Brusselpremie officieel op tafel.” Als men bilateraal of informeel geen gehoor krijgt, dan probeert men in de politiek communicatief een draagvlak te creëren om te zeggen dat er toch een Brusselpremie zou moeten komen. Ik meen dat de Raad mij daarin steunt.

We kunnen die premie moeilijk zelf financieren, omdat die toch tussen 7 en 10 miljoen euro zou kunnen kosten en we een aantal andere initiatieven nemen die pro rata even zwaar op onze begroting wegen als een Brusselpremie op de Vlaamse begroting zou kunnen wegen. Op dit ogenblik – en dat is niet de fout van Vlaams minister Ben Weyts – worden veel lonen niet uitbetaald, omdat er geen leerkrachten zijn. Er is dus ruimte om minstens tijdelijk een dergelijke maatregel te nemen.

Een Brusselpremie hoeft niet permanent te zijn. Men zou die premie ook weer kunnen afbouwen zodra er voldoende leerkrachten zijn. In de jaren 1980 waren er immers te veel leerkrachten, nu zijn er te weinig. Dat zijn allemaal mogelijkheden. Men moet dat debat in al zijn nuances openlaten en bekijken hoe het best kan worden gevoerd.

Inmiddels doen we wat nodig is en wat kan met de twee aangekondigde en nu door het College besliste maatregelen om zijinstromers tijdelijk – mogelijk verschillende jaren – aan te trekken en op die manier het lerarentekort terug te dringen. Wie al aan de slag is in het Nederlandstalig onderwijs in Brussel en een educatieve opleiding wil volgen – per definitie een zijinstromer – kan namelijk het studiegeld terugbetaald krijgen in de vorm van een subsidie. Wie die terugbetaling ontvangt, wordt wel verwacht om minstens vijf jaar na het behalen van het diploma aan de slag te blijven in het Nederlandstalig onderwijs in Brussel. Dat signaal moeten we geven, zo niet is het water naar de zee dragen en dat doet geen enkele politicus graag.

Daarnaast heeft het College beslist dat de lerarenbonus vanuit de Vlaamse overheid een recht op een vrijstelling geeft van twee of drie prestatie-eenheden of lesuren met volledig behoud van loon. Wij hebben dus het reglementair kader gecreëerd om de lerarenbonus te verdubbelen voor de leerkrachten in het Nederlandstalig onderwijs in Brussel. Zo krijgen ze naast hun werkopdracht meer tijd om te studeren en een diploma te halen.

We zullen nagaan wat de impact van die maatregelen is op korte termijn. Ik ben niet zeer optimistisch over het oplossen van het lerarentekort op korte termijn. Toch ben ik op dit ogenblik niet zo pessimistisch over deze piste, omdat Vlaams minister Ben Weyts een maand geleden het aantal zijinstromers in de verschillende provincies bekendmaakte en de cijfers bemoedigend waren, zeker voor Brussel, waar er pro rata meer zijinstromers – dus ook meer Brusselse zijinstromers – waren dan in andere provincies. Met andere woorden, het is *work in progress*.

Ik dank alle sprekers voor hun suggesties. De overlappingsen tussen ons zijn nog altijd groter dan de verschillen. Ik blijf bij de aanpak die ik in september aan de Raad heb gepresenteerd. Wij leggen dus zelf geld in de pot. We nemen dat af van ons investeringsprogramma. Mensen die het lerarentekort willen helpen oplossen, komen vanaf nu best zelf met initiatieven naar voren in plaats van alleen te zeggen dat het een probleem is en te vragen hoe we het zullen oplossen.

De voorstellen die wij naar voren brengen en realiseren, hebben een impact of schijnen een impact te hebben. De verhoging van de anciënniteit door de Vlaamse Regering heeft trouwens

ook een zeer grote impact gehad. We stellen dus vast dat een aantal maatregelen wel degelijk het verschil maken.

De verhuispremie van de VGC is een syndicaal verworven recht waar we niet aan zullen raken, maar die voor geen enkele extra instroom zorgt. De Brusselpremie voor politieagenten werkt wel. Ik vergelijk leraren niet met politieagenten, maar *whatever works, works*. Daarom moeten we die piste verder bewandelen. Ik wil het voorstel nog verfijnen en uitbreiden en nog extra debatten erover voeren met de Raad, maar de Brusselpremie is niet begraven.

Mevrouw Bianca Debaets (cd&v): U klinkt strijdlustig en dat is een goede zaak, maar u bent natuurlijk grotendeels afhankelijk van de Vlaamse Gemeenschap. U bent dus zeker geen charlatan, dat zou niemand hier durven beweren en ik al helemaal niet. U bent een degelijk politicus, maar zoals veel politici communiceert u misschien soms wat te snel. Veel mensen in onderwijsmiddelen dachten dat ze de Brusselpremie zouden krijgen. Ik moest hen vertellen dat die premie er nog helemaal niet is en nu blijkt dat die er ook niet komt. De Brusselpremie is volgens u niet definitief van de baan, maar volgens mij zal die er deze legislatuur toch niet meer komen, tenzij u enorme overtuigingskracht heeft en al uw charmes in de strijd gooit.

U verklaarde dat de Raad u daarin steunt. cd&v en andere fracties steunen u, maar de N-VA-collega's steunen u minder, zoals ze dat hebben toegelicht. Misschien is een deel van de oplossing de Brusselpremie nog verfijnen of die een andere naam geven. Het is vaak een semantische discussie, want een verhoging van de anciënniteit voor mensen die in Brussel werken, is ook een vorm van een Brusselpremie. U zult zeker zelf creatief genoeg zijn om misschien in die richting te kijken.

Het is een terecht argument dat er budgettaire marge is, omdat er veel vacatures niet zijn ingevuld. Misschien is Vlaams minister Ben Weyts wel te vinden voor een tijdelijke maatregel, want ik begrijp dat een definitieve premie een enorme budgettaire impact heeft. Dat was ook niet wat u en wat wij daaronder verstaan. Elke crisissituatie noopt tot creatieve oplossingen. Dus ik hoop dat de vermelde krantentitel deze legislatuur nog echt realiteit wordt.

Mevrouw Hilde Sabbe (one.brussels-Vooruit): Ik onthoud vooral dat de Brusselpremie er voorlopig niet komt. Ik hou me vast aan het woordje 'voorlopig', want in tegenstelling tot de heer Gilles Verstraeten vind ik die premie nog altijd een zeer goed idee. Niemand kan eromheen dat lesgeven in Brussel voor specifieke uitdagingen zorgt, die sterk verschillen van die in Vlaanderen. Daar mag dus best een financiële vergoeding tegenover staan.

Het is een wat controversiële suggestie, maar als men meer Brusselaars voor de klas wil, moet men ook nadenken over een afschaffing van het hoofddoekenverbod. Dat is evenwel een heel andere kwestie.

De heer Gilles Verstraeten (N-VA): Een politieke wijsheid zegt: "Er is niets zo permanent als een tijdelijke overheidsmaatregel." Dat is zeker het geval voor een maatregel die tijdelijk de belastingen verhoogt en meer inkomsten oplevert voor de overheid. Ze wil die maatregel dan niet meer loslaten, omdat ze op die inkomsten rekt, ook op langere termijn. Of omgekeerd, een overheidsmaatregel die geld uitdeelt en die men dan niet meer kan afschaffen, omdat de begunstigden van de premie erop rekenen dat ze die inkomsten blijven krijgen. Als men die probeert opnieuw af te voeren, ontstaat er syndicale miserie. Ik vind het dus altijd gevaarlijk om tijdelijke maatregelen te treffen.

Vlaams minister Ben Weyts heeft het niet zomaar nodig gevonden om in het Vlaams Parlement de bovenvermelde verklaring af te leggen. Als hij de vraag krijgt of hij een Brusselpremie zal invoeren, dan moet hij antwoorden. Hij heeft verklaard dat, als het van hem afhangt, die premie er niet komt.

U hebt niet gereageerd op mijn vraag of we een extra maatregel zullen treffen om Brusselaars voor de klas te krijgen. Misschien verdient dat een apart debat.

De heer Pepijn Kennis (Agora): In een vorige job heb ik veel in tijdelijke bezettingen gewerkt. Alle tijdelijkheid wordt soms permanent. Dat kan een risico zijn. Het is evenwel ook mogelijk dat men een maatregel wil behouden, omdat hij goed werkt. In de kerkfabriek is er een vicaris van de tijdelijkheid. Het gaat dan over bijvoorbeeld kerkgebouwen die er al sinds de late middeleeuwen staan, want ook dat is maar tijdelijk. Dus alles hangt van het perspectief af. Inherent aan elke beslissing in de politiek is dat alles opnieuw onderhandeld kan worden.

Ik wil er evenwel voor waarschuwen om te veel de vergelijking te maken tussen de Brusselpremie voor politieagenten en die voor leerkrachten. Ik beweer niet dat u beide daarom per se met elkaar vergelijkt. Bij politieagenten horen we vaak dat er een probleem is met agenten die voor de Brusselpremie naar Brussel komen: ze hebben weinig voeling met de Brusselse realiteit. Dat moeten we zeker vermijden als we de parallel zouden trekken en een soortgelijke Brusselpremie zouden invoeren voor leraren.

Ik sluit me aan bij de heer Gilles Verstraeten dat meer Brusselaars voor de klas de ideale oplossing is, maar dat is natuurlijk gemakkelijker gezegd dan gedaan.

- Het incident is gesloten.

- De vergadering wordt om 11.13 uur gesloten.

- De Raad gaat tot nadere bijeenroeping uiteen.

BIJLAGEN

Commissievergaderingen – verslagen

Commissie voor Cultuur, Jeugd en Sport van 28 september 2022

Studiebezoek Berlijn

SAMENVATTEND VERSLAG

Stuk 813 (2022-2023) – Nr.1

Commissie voor het Reglement van 4 oktober 2022

Voorstel tot wijziging van artikelen 44 en 45 van het Reglement van Orde van de Raad van de Vlaamse Gemeenschapscommissie

SAMENVATTEND VERSLAG

Stuk 3D (2022-2023) – Nr.2

Schriftelijke vragen – Indiening

Er werden schriftelijke vragen ingediend door mevrouw Bianca Debaets, mevrouw Carla Dejonghe en mevrouw Khadija Zamouri.

TREFWOORDENREGISTER**Actualiteitsvraag**

Zie - Uitspraken van Vlaams minister van Onderwijs Ben Weyts

Brusselpremie voor leerkrachten, blz.

Energiekosten voor scholen in het Nederlandstalig onderwijs in Brussel, blz.

Impact van de energiecrisis op de zwemlessen, blz.

Jeugdwerk in Brussel, blz.

Proefproject met taaltutoren in het Technisch Instituut Don Bosco, blz.

Samengevoegde actualiteitsvragen

Zie - Brusselspremie voor leerkrachten

Subsidies om het fenomeen van lege brooddozen op school tegen te gaan, blz.

Uitspraken van Vlaams minister van Onderwijs Ben Weyts, blz.

Uitval van jongeren bij sportorganisaties en -clubs, blz.

Vragen om uitleg

- Zie**
- Energiekosten voor scholen in het Nederlandstalig onderwijs in Brussel
 - Impact van de energiecrisis op de zwemlessen
 - Jeugdwerk in Brussel
 - Proefproject met taaltutoren in het Technisch Instituut Don Bosco
 - Subsidies om het fenomeen van lege brooddozen op school tegen te gaan
 - Uitval van jongeren bij sportorganisaties en -clubs